

به نام خدا

چارچوب استانداردهای امنیت و تسهیل تجارت جهانی (SAFE)

تألیف و ترجمه:

دکتر یوسف شریف پور - مریم محبی - وحید محمد تقوایی -
دکتر کریم رسولی - دکتر عبدالرضا سلیمانی - رضا گرزین

شرکت چاپ و نشر بازرگانی

وابسته به مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

تهران ۱۴۰۰

پیشگفتار

امروزه تجارت نقش بسیار مهمی در توسعه و اقتصاد بین‌الملل دارد. بر اساس داده‌های بانک جهانی، در قرن ۲۱ بیش از نیمی از کل اقتصاد و درآمد جهانی به تجارت اختصاص یافته است. حجم تجارت طی دهه‌های اخیر روندی تصاعدی را نشان می‌دهد؛ به طوریکه از ۲۷ درصد در سال ۱۹۷۱ به بیش از ۶۰ درصد در سال ۲۰۲۰ افزایش یافته است (World Bank, 2020). به دلیل تاثیر چشمگیری که تجارت در افزایش درآمد جهانی دارد، تسهیل و ساده‌سازی آن لازمه توسعه اقتصادی می‌باشد. با وجود تاثیرات مثبتی که رشد تجارت بر توسعه اقتصادی دارد، اثرات آن می‌تواند بر سایر ابعاد توسعه پایدار از جمله اجتماعی، زیست محیطی و سلامتی، منفی باشد. برخی از تهدیدهای رشد تجارت عبارتند از تجارت مواد مخدر، اسلحه، تروریسم، مواد و فن‌آوری‌های مخرب محیط‌زیست و داروهای غیرقانونی که همواره امنیت، سلامت و محیط‌زیست جامعه را به خطر می‌اندازد (Taghvaei, et al., 2017). با افزایش حجم تجارت، این خطرات نیز روز به روز جدی‌تر می‌شود. به منظور مقابله با چنین تهدیدهایی، سازمان جهانی گمرک، استانداردهایی را تنظیم نموده است که اجرایی نمودن آنها نه تنها باعث تسهیل و ساده‌سازی تجارت می‌گردد، بلکه در عین حال از امنیت، سلامت و محیط زیست جامعه نیز محافظت می‌کند (Sharifpour and Heidarzadeh, 2017). در واقع، امنیت و تسهیل تجارت را همچون دو بال یک پرندۀ تقویت می‌نماید تا رشد تجارت بتواند علاوه بر توسعه اقتصادی موجب توسعه

اجتماعی و زیست محیطی شده و بدین طریق نقش مثبتی را در فرآیند توسعه پایدار جهانی ایفا نماید.

ما در کتاب «چارچوبی برای استانداردهای امنیت و تسهیل تجارت جهانی»، «چارچوب استانداردهای سیف»^۱ را از زبان اصلی آن که انگلیسی می باشد به زبان فارسی روان و شیوا ترجمه نموده ایم. متن اصلی صرفاً یک متن رسمی و فنی است ولی ما در این کتاب تلاش کردیم تا این مطالب را با زبانی ساده تر همراه با توضیحات و الحاقات بیشتری که از منابع معتبر دیگری اقتباس شده اند، بیان کنیم. علاوه بر این، ما جداول و اشکالی را طراحی نموده ایم تا مفاهیم، اهداف، چارچوب، عناصر و اجزای این استانداردها را به صورت گرافیکی به خواننده ارائه کنیم که بتواند آن را به راحتی و با عمق بیشتری درک نموده و کلیات و مفاهیم کلیدی آن را به حافظه بلندمدت خود بسپارد.

www.ketab.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار	۳
فصل اول: مقدمه	۹
۱-۱ مقدمه	۹
۱-۲ اهداف و اصول دستورالعمل سیف (SAFE)	۱۲
۱-۳ چهار عنصر اصلی دستورالعمل سیف (SAFE)	۱۴
۱-۴ ستون‌های دستورالعمل سیف (SAFE)	۱۵
۱-۵ ظرفیت‌سازی	۱۵
۱-۶ پیاده‌سازی	۱۶
فصل دوم: منافع سیف (SAFE)	۱۹
۲-۱ منافع سیف (SAFE)	۱۹
۲-۲ دولت‌ها	۱۹
۲-۳ گمرک	۲۰
۲-۴ تجارت	۲۱
فصل سوم: ستون اول: گمرک-گمرک	۲۳
۳-۱ مقدمه	۲۴
۳-۲ اعتنا داردها و مشخصات فنی جهت اجرا	۲۵

۳-۳ یکپارچگی پلمپ برای امنیت کانتینرها	۵۰
فصل چهارم: ستون دوم: گمرک-تجارت	۵۹
۱-۴ مقدمه	۶۰
۲-۴ استانداردها و مشخصات فنی اجرا	۶۴
فصل پنجم: ستون سوم: گمرک - سایر سازمان ها	۷۱
۱-۵ مقدمه	۷۲
۲-۵ استانداردها و مشخصات فنی برای اجرا	۷۳
فصل ششم: تداوم و از سرگیری تجارت	۸۳
۱-۶ تداوم و از سرگیری تجارت	۸۳
۲-۶ شناخت چندجانبه	۸۴
پیوست ها	۸۹
پیوست ۱: تعریف واژگان و عبارات	۸۹
پیوست ۲: عناصر و اجزای داده ها	۹۱
پیوست ۳: اطلاعات امنیتی محموله های هوایی پیش از بارگیری	۱۰۱
پیوست ۴: شرایط، الزامات و منافع فعالان مجاز اقتصادی	۱۰۲
پیوست ۵: اهداف شورای همکاری های گمرکی از تعریف چارچوب ...	۱۴۳
منابع	۱۴۷